

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ

Стефанів Ігор Федорович*, кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу
Західноукраїнський національний університет

*ORCID 0000-0003-2026-9835

Дата надходження статті: 19.03.2026

Дата прийняття статті: 09.04.2026

Дата публікації статті: 29.05.2026

Вступ. Здатність підприємств ефективно функціонувати в умовах невизначеності в першу чергу залежить від того, чи повністю вони забезпечені ресурсами, та яка структура факторів виробництва сформована і чи здатна вона забезпечити розвиток. Оптимальна структура капіталу прямо впливає на можливість забезпечення стабільності діяльності, формування фінансової стійкості, платоспроможності, забезпечує можливість утримання оптимального рівня витрат, прибутку та реалізації основних цілей економічної діяльності суб'єкта господарювання.

Кожне підприємство постійно здійснює пошук найбільш прийнятних для себе форм управління власним капіталом для забезпечення розширеного відтворення, зростання його вартості, ліквідності та оборотності [1, с. 7]. Позитивні результати таких дій залежить від того, як сформована інформаційна система управління, на основі якої керівництво суб'єкта господарювання може планувати власні дії з удосконалення управління наявними активами, розв'язувати оперативні проблеми, що з'являються у процесі діяльності, здійснювати поточне управління ризиками, удосконалювати продукцію, що випускається та управляти інтенсивністю власної діяльності.

Існуючі умови, у яких суб'єкти господарювання перебувають сьогодні, вимагають нових підходів до процесів формування та використання усіх наявних ресурсів. Працюючи у високоризиковому середовищі підприємства змушені змінювати підходи до нагромадження та використання активів. Це у свою чергу вимагає удосконалення теоретичного обґрунтування процесів оптимізації управління капіталом.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Проблеми ефективності управління капіталом описані у працях таких вчених, як Г. Беккер, Дж. М. Кейнс, Т.Мальтус, А.Сміт, І.Фішер та ін. Вітчизняні та зарубіжні вчені сформулювали теоретичні основи процесів управління капіталом. Іщенко Н.А. [2] у власних працях розглядала теоретичні та практичні аспекти управління капіталом підприємства, методи оцінки структури капіталу. Ткаченко Є.Ю., Зінченко В.В. [3] описували сучасні методичні підходи до оцінки рівня фінансової стійкості підприємства, фактори, що впливають на неї, здійснювали аналіз впливу факторів виробництва на фінансовий стан компаній. Ларіонова К., Капінос Г. [5] акцентували увагу на проблемах методологічного забезпечення процесів управління капіталом, удосконаленні формування оптимальної структури капіталу, яка б забезпечувала ефективне фінансування діяльності підприємства.

Проте і до сьогодні потребують розв'язання проблеми, що виникають у процесі управління капіталом компаній за умов невизначеності.

Метою статті є розвиток теоретико-методологічних основ оцінки ефективності системи управління капіталом підприємства за умов невизначеності та формування пропозицій щодо удосконалення політики управління ресурсами.

© Стефанів І. Ф., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Основний матеріал і результати. Важкі економічні умови, значні фінансові ризики з якими працюють суб'єкти господарювання супроводжуються ускладненням виробничої діяльності, негативно впливають на їх економічний стан, підштовхують по пошуку нових механізмів управління факторами виробництва задля нормалізації економічної діяльності. Ознаки фінансової кризи супроводжують діяльність усіх підприємств, незалежно від стадії життєвого циклу, у якій вони перебувають, типу економічної діяльності, структури капіталу та існуючих форм його управління [1]. Поточні зовнішні фактори суттєво знижують ефективність діяльності підприємств.

Зміна системи управління факторами виробництва призводить до реструктуризації економічних відносин, форм взаємодії суб'єктів економічної діяльності, формує нову типологію товарних та фінансових потоків, ускладнює інформаційну складову діяльності суб'єктів господарювання. Процеси нормалізації економічних відносин тягнуть за собою необхідність зміни підходів до управління капіталом для забезпечення мінімізації ризикованості економічних операцій [3]. Функціонуючи в умовах невизначеності суб'єкти господарювання намагаються мінімізувати зовнішні запозичення та використовувати власні ресурси, що однозначно призводить до зниження обсягів виробництва продукції, втрати її якісних параметрів, уповільнення виробничих процесів та негативно позначається на фінансових результатах [4]. Загалом, ефективність фінансово-господарської діяльності визначається оптимальністю структури капіталу, що сформований та співвідношенням власних і позичкових його джерел. Варто зазначити, що існує значна кількість факторів, які можуть здійснювати вплив на ефективність процесів формування функціональної структури капіталу, забезпечуючи стабільність операційної діяльності, оптимальний рівень рентабельності активів, фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності ресурсів [5].

Ситуативне співвідношення між вартістю власних і залучених ресурсів визначається кожним підприємством самостійно, залежно від типу виробничих та фінансових процесів на підприємстві, напрямків діяльності, використовуваних методів обороту капіталу. Певна частина суб'єктів господарювання намагається оптимізувати структуру капіталу, формуючи нормальне співвідношення власних та залучених ресурсів у кожній конкретній точці часу, виходячи із оперативних потреб забезпечення оптимального рівня виробничих та фінансових процесів для досягнення поставлених завдань. При цьому на кожному етапі діяльності підприємства підбираються необхідні методи управління факторами виробництва, які формують стандартну для нього типологію системи управління ресурсами і забезпечують економічну його стійкість.

Постійно аналізуючи ефективність, прибутковість власного та позичкового капіталу суб'єкт господарювання може маневрувати активами, визначаючи коли варто концентруватися на використанні власних ресурсів, а коли необхідно використовувати кошти із сторони для забезпечення достатності виробничих запасів, утримання безперервності обігових процесів. Саме такий підхід нормалізує рівень оборотності ресурсів, забезпечує оптимальний рівень боргів та стійкий фінансовий стан у тривалому періоді часу [6].

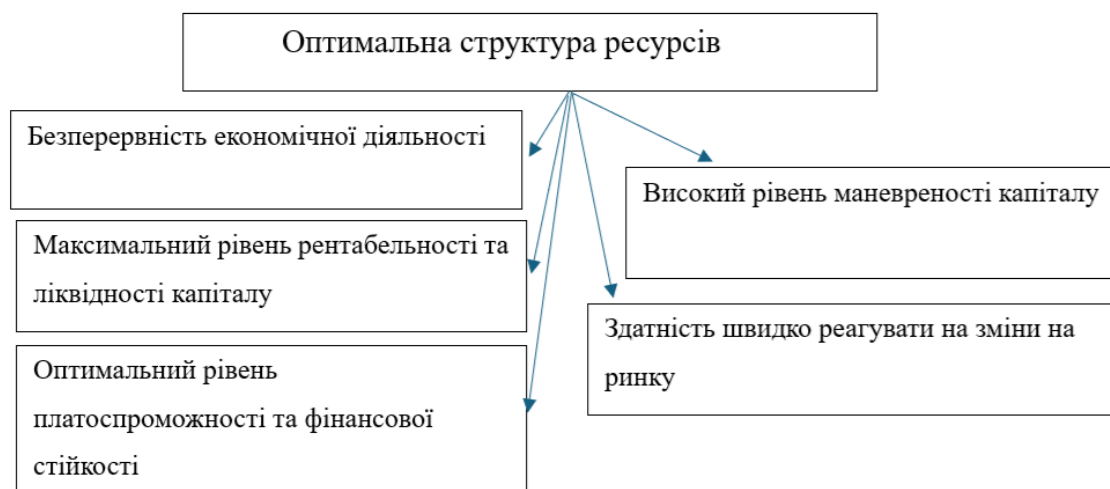

Рис. 1. Ефекти формування оптимальної структури ресурсів

Джерело: розроблено автором

Ефективність системи управління ресурсами прямо пов'язана із формуванням функціональної структури активів, при цьому проблематика використання зовнішніх фінансових та матеріальних ресурсів відходить на друге місце. Слід зазначити, що будь-який суб'єкт господарювання, який використовує у власній діяльності лише власні ресурси, може забезпечити оптимальний рівень фінансової стійкості, але при цьому загальна ефективність його діяльності, прибутковість, може знижуватися, що негативно буде впливати на темпи власного розвитку [7]. Використовуючи зовнішні ресурси у ті моменти часу, коли існують можливості швидкого розвитку, суб'єкт господарювання може масштабувати власну економічну діяльність, при цьому стабілізуючи її та оптимізуючи рівень валових витрат. Оптимальна структура ресурсів є одним із факторів економічної стійкості [8].

Функціонуючи в умовах стабільної економіки, низької вартості позичкових ресурсів суб'єкт господарювання, як правило, вибирає кредит, як форму залучення додаткових ресурсів, оскільки вона надає можливість швидко маневрувати капіталом та ефективно досягати поточних фінансових і виробничих цілей [9]. Якщо ж банківський кредит стає дорожчим, підприємство або змінює структуру та тип залучених активів, або скорочує виробництво, використовуючи тільки власні ресурси, що негативно позначатиметься на фондовіддачі, витратах, рентабельності, темпах розвитку [10]. Маючи обмежені ресурси, підприємство може прискорити оборотність власних активів використовуючи товарні кредити. Сама така форма кредитування здатна на короткий період часу стабілізувати матеріальні та грошові потоки, забезпечити безперервність виробничих процесів. Нормалізуючи обсяги товарних кредитів підприємство частково знижує потребу у залучених ресурсах, налагоджуючи відносини із рештою суб'єктів економічної діяльності. При цьому варто пам'ятати, що структура джерел активів компанії постійно змінюється в залежності від темпів виробництва, оборотності ресурсів, форм економічної співпраці [11].

Здійснюючи діяльність в умовах невизначеності підприємство зустрічається з високими рівнем ризиків і саме тому надає перевагу використанню більш дешевих ресурсів з метою зниження валових витрат [12]. Усе це позначається на структурі грошових потоків, темпах розвитку і результатах роботи. Фінансовий стан, за якого зростає частка власних джерел формування ресурсів є наслідком значних змін у зовнішньому середовищі і може бути причиною зниження темпів розвитку. У такому випадку підприємству варто оптимізувати процеси накопичення активів, намагаючись зберегти темпи діяльності, відмовляючись від здійснення інвестицій, призупиняючи оновлення факторів виробництва. Стримуючи власну діяльність суб'єкт господарювання знижує рівень маневреності активів, а отже і ефективність майбутніх операцій.

Важливим елементом системи управління ефективністю діяльності є пошук підприємством прийнятної моделі оптимізації капіталу. При цьому здійснюється оцінка функціональних його ознак, вартості, ліквідності, ефективного співвідношення власного та залученого капіталу. Основною ціллю є оптимізація доходів та витрат, стабілізація прибутковості – забезпечення оптимального рівня рентабельності активів [13]. При цьому компанії не завжди варто концентрувати увагу на максимізації ефективності діяльності, оскільки така діяльність може призводити в майбутньому до нарощення рівня коливань прибутковості та величини ризиків, що потягне за собою необхідність реструктуризації фінансово-економічних процесів [14].

Оптимальний стан функціональності капіталу та співвідношення власних і залучених ресурсів сприяє зниженню операційних витрат, ризиків та надає змогу нормалізувати поточну діяльність. З метою підбору дієвої методики управління власним капіталом на підприємстві формується відповідна інформаційна система, яка містить дані про його структуру, рівень оборотності, прибутковість, ліквідність і використовується для прийняття оперативних та стратегічних рішень у процесах формування і використання факторів виробництва. Така система формується і удосконалюється шляхом здійснення моніторингу за виробничими та фінансовими процесами з метою оцінки впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на результативність діяльності.

Основними цілями тут є:

- оптимізація і утримання стабільного обсягу прибутку у тривалому періоді часу. Цього можна досягнути за рахунок організації ефективної системи планування, раціонального управління наявними ресурсами;
- забезпечення оптимального рівня ліквідності. Нормальний рівень оборотності активів надає змогу отримати стабільний прибуток;

– утримання високого рівня маневреності капіталу. Досягаючи такого стану підприємство може швидше і з меншими зусиллями розвиватися;

– забезпечення фінансової рівноваги. Саме такий стан дозволяє планомірно здійснювати поточну діяльність, не накопичуючи боргів, вчасно формувати запаси активів та забезпечувати ефективне їх використання.

Процес оперативного управління капіталом базується на проведенні фінансового моніторингу. Здатність компанії швидко та ефективно приймати управлінські рішення залежать від сформованої інформаційної системи, від того як швидко та якісно можна отримати інформацію про результати поточної діяльності, про необхідність внесення оперативних змін у систему управління факторами виробництва. Саме оперативний фінансовий контроль може надати дані про вартісні та якісні ознаки процесів управління окремими видами та елементами капіталу, про загальну його величину, динаміку. Така інформація надає змогу суб'єкту господарювання здійснити поточну оцінку ефективності залучення факторів у виробництво та провести розрахунок рівня їх впливу на прибуток. Це допомагає здійснювати оцінку загальної ефективності діяльності суб'єкта господарювання, результатів вкладення ресурсів, підбору джерел формування факторів виробництва. Використовуючи інформаційну складову підприємство має можливість оцінити планові показники результатів реалізації запланованих цілей із використанням наявної структури факторів виробництва та методів їх управління. Це сприяє формуванню комплексної та цілісної оцінки результативності діяльності суб'єкта господарювання за певний період часу.

Економічною наукою розроблені загальні методи оцінки ефективності системи управління капіталом за рахунок використання групи показників, за допомогою яких можна оцінити оборотність ресурсів, рівень їх прибутковості, ліквідності. При цьому здійснюється постійний факторний аналіз процесів формування прибутку, динаміки оборотності активів, їх якості, як загалом, так і за окремими їх видами. Оптимально підібрана структура капіталу, його її вартість прямо впливає на здатність суб'єкта господарювання досягнути швидко оперативних цілей, забезпечуючи необхідний рівень рентабельності активів та величину прибутку. Здатність підприємств утримувати оптимальний рівень вартості та якості факторів виробництва гарантує фінансову стійкість, поточну платоспроможність та нормальний рівень ліквідності ресурсів. Наявність необхідного обсягу прибутку за результатами виробничого циклу є основним фактором інтенсифікації, підвищення ефективності власної діяльності.

Вдало сформована політика управління наявним капіталом надає змогу суб'єкту господарювання оптимізувати обсяги залучених ресурсів із зовні, що підвищує рівень загальної платоспроможності компанії та фінансової стійкості [15]. Якщо суб'єкт господарювання упродовж минулих періодів часу ефективно управляв наявними факторами виробництва, то необхідність у залученні ресурсів зовні знижується і у більшості випадків можна мінімізувати їх вартість і таким чином знизити валові витрати. Такий підхід сприяє можливості маневрування обсягами інвестованого у виробництво капіталу та сприяє зниженню фінансових ризиків суб'єкта господарювання.

Слід зазначити, що нормалізувати рівень ефективності системи управління капіталом суб'єкта господарювання може вдало сформована інформаційно-аналітична система управління факторами виробництва, яка повинна містити чітко сформовану методіку контролю за рухом активів, і слугує базою для прийняття чітких та ефективних оперативних рішень, забезпечує можливість маневрування ресурсами та отримання запланованих оперативних та тактичних результатів. Вона формується для пошуку можливостей удосконалення системи управління факторами виробництва та впровадженню у практичну діяльність суб'єкта господарювання нових механізмів управління активами з метою підвищення загального рівня ефективності діяльності, забезпечення швидкого розвитку та стабілізації фінансового стану.

Оптимізація ліквідності власного капіталу надає підприємству можливість здійснювати розвиток, формувати ефективну дивідендну політику, перерозподіляючи доходи та витрати. Процеси використання ресурсів на розвиток супроводжуються формуванням інвестиційних та фінансових планів, розрахунком майбутніх фінансових результатів. Якщо значна частина майбутніх інвестицій формується за рахунок власних ресурсів, то економічний розвиток супроводжується прийнятним рівнем фінансової стабільності, платоспроможності та незалежності.

Ще одним фактором, який здатен підвищити загальну ефективність управління капіталом є резерви, що сформовані суб'єктом господарювання за рахунок прибутку і спрямовані на зниження рівня ризикованості виробничих операцій, оптимізації обсягів залучення позичкового капіталу та вирівнювання потоків грошових ресурсів. Ефективність управління резервами визначає рівень фінансової стійкості

підприємств, динаміку змінності витрат та стабільність прибутковості. Загалом ефективно організована система управління капіталом надає можливість суб'єкту господарювання отримувати оптимальний рівень прибутку, забезпечуючи необхідні темпи розвитку, потрібну структуру та якість факторів виробництва. Здатність підприємства постійно розвиватися – основний фактор його економічної та фінансової стійкості, результативності діяльності.

Висновки. Основним завданням суб'єктів господарювання є формування оптимальності структури факторів виробництва необхідної якості для забезпечення безперервності фінансово-господарської діяльності. При чому кожне підприємство намагається утворити такий склад ресурсів, який б надавав змогу утримувати стійкий фінансовий стан упродовж тривалого періоду часу, оптимізуючи платоспроможність та ліквідність.

Склад факторів виробництва прямо залежить від особливостей діяльності підприємств, тривалості виробничого циклу, рівня оборотності та ефективності використання ресурсів, швидкості адаптації суб'єкта господарювання до змінних умов діяльності.

При цьому суб'єкт господарювання повинен спрямовувати власні зусилля на нарощення вартості власного капіталу, зберігаючи мінімальний рівень ризикованості операцій, використовуючи сучасні методи планування та контролю за оборотом активів. Саме такий підхід сприяє підвищенню рівня стабільності фінансової діяльності компаній.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Алексін Г.О. Сутність фінансової стратегії підприємств та її складові. *Modern Economics*. 2020. № 21. С. 6–12. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V21\(2020\)-01](https://doi.org/10.31521/modecon.V21(2020)-01) (дата звернення: 09.03.2026)
2. Іщенко Н. Управління капіталом підприємства: теоретичні та практичні аспекти. *Економіка та суспільство*. 70. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-108> (дата звернення: 19.03.2026)
3. Ткаченко Є.Ю., Зінченко В.В. Сучасні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 86. 2024. С.153–159. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.86-24> (дата звернення: 10.03.2026)
4. Румик І.І., Мельніченко І.В. Методика наукового дослідження фінансової стійкості в системі економічного механізму малих підприємств: принципи управління та діагностика рівня. *Ефективна економіка*. 5. 2025. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.21> (дата звернення: 10.03.2026)
5. Ларіонова К., Капінос Г. Механізми управління капіталом підприємства. *Modeling the development of the economic systems*. Vol. 3, 2023. С.147–154. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-9-20> (дата звернення: 12.03.2026)
6. Ahmed Y., Ali S., Iqbal J., Khan M. A. Effect of leverage deviation on choices and outcomes of mergers and acquisitions. *International Journal of Finance & Economics*. Vol. 26 (4), 2021. P. 5710–5736. DOI: <https://doi.org/10.1002/ijfe.1969> (дата звернення: 20.03.2026)
7. Kumar A.K., Agrawai D.V. Exploring the Link Between Economic Value Added, Leverage, and Capital Structure Decisions: A Multi-Stage Analysis of Indian Corporates. *Advances in Consumer Research*, Vol. 2 (4). 2025. P. 3816–3835. Available at: <https://acr-journal.com/article/exploring-the-link-between-economic-value-added-leverage-and-capital-structure-decisions-a-multi-stage-analysis-of-indian-corporates-1478/> (дата звернення: 12.03.2026)
8. Wang Z., Zhu W. ESG Performance, Financing Constraints and Firm Capital Efficiency. *Open Journal of Business and Management*, 12,3676-3691. DOI: <https://doi.org/10.4236/ojbm.2024.1251837.MSCI> (дата звернення: 12.03.2026)
9. Ananieva O., Hofman M. The peculiarities of the research tools in the analysis of enterprise economics in a state of uncertainty. The economics of uncertainty: content, evaluation, and regulation: collective monograph. Tallinn: *Scientific Center of Innovative Researches OU*, 2022. P. 129–145. DOI: <https://doi.org/10.36690/EUCER-129-145> (дата звернення: 14.03.2026)
10. Bhatia P., Kumar R., Dubey A. Economic value added and working capital efficiency linkages: An Indian context. *Asian Review of Accounting*. Vol. 32 (1), 2024. P. 87–105. DOI: <https://doi.org/10.1108/ARA-11-2022-0250> (дата звернення: 14.03.2026)
11. Subedi M., Farazmand A. Economic value added (EVA) for performance evaluation of public organizations. *Public Organization Review*. Vol. 20 (4), 2020. P. 613–630. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11115-020-00493-2> (дата звернення: 11.03.2026)
12. Gupta V. K., Sikarwar E. Value creation of EVA and traditional accounting measures: Indian evidence. *International Journal of Productivity and Performance Management*. Vol. 65 (4). 2016. P. 436–459. DOI: <https://doi.org/10.1108/IJPPM-01-2014-0008> (дата звернення: 14.03.2026)
13. Tripathi M., Ghalke A., Kashiramka S. Exploring value relevance of EVA over different stages of the business lifecycle. *International Journal of Organizational Analysis. Advance online publication*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.1108/IJOA-06-2024-4596> (дата звернення: 14.03.2026)
14. Tripathi M., Kashiramka S., Jain P. K. (2022). Has EVA evolved to outperform conventional earnings measures in determining firm value? *Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics*. Vol. 29 (2). P. 487–501. DOI: <https://doi.org/10.1080/16081625.2019.1584760> (дата звернення: 16.03.2026)
15. Frank M. Z., Goyal V. K. Capital structure decisions: Which factors are reliably important? *Financial Management*. Vol. 38 (1). 2009. P. 1–37. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1755-053X.2009.01026.x> (дата звернення: 16.03.2026)

REFERENCES:

1. Aleksin H.O. (2020). Sutnist finansovoi stratehii pidpriemstv ta yii skladovi. [The essence of the financial strategy of enterprises and its components]. *Modern Economics*. Vol. 21. pp. 6–12. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V21\(2020\)-01](https://doi.org/10.31521/modecon.V21(2020)-01) (Accessed March 9, 2026). (in Ukrainian)
2. Ishchenko N. (2024). Upravlinnia kapitalom pidpriemstva: teoretychni ta praktychni aspekty. [Enterprise capital management: theoretical and practical aspects]. *Economy and society*. No. 70. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-108> (Accessed March 19, 2026). (in Ukrainian)
3. Tkachenko Y.U., Zinchenko V.V. (2024). Suchasni pidkhody do otsinky finansovoi stiikosti pidpriemstva. [Current approaches to assessing the financial stability of an enterprise]. *Black Sea Economic Studies*. Vol. 86. P. 153–159. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.86-24> (Accessed March 10, 2026). (in Ukrainian)
4. Rumyk I.I., Melnichenko I.V. (2025). Metodyka naukovoho doslidzhennia finansovoi stiikosti v systemi ekonomichnoho mekhanizmu malykh pidpriemstv: pryntsyipy upravlinnia ta diahnozyka rivnia. [Methodology of scientific research of financial stability in the system of the economic mechanism of small enterprises: principles of management and diagnostics of the level]. *Efficient economy*. Vol. 5. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.21> (Accessed March 10, 2026). (in Ukrainian)
5. Larionova K., Kapinos G. (2023). Mekhanizmy upravlinnia kapitalom pidpriemstva. [Enterprise capital management mechanisms]. *Modeling the development of the economic systems*. Vol. 3, P. 147–154. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-9-20>. (Accessed March 12, 2026). (in Ukrainian)
6. Ahmed Y., Ali S., Iqbal J., Khan M. A. (2021). Effect of leverage deviation on choices and outcomes of mergers and acquisitions. *International Journal of Finance & Economics*. Vol. 26 (4), P. 5710–5736. DOI: <https://doi.org/10.1002/ijfe.1969> (Accessed March 20, 2026).
7. Kumar A.K., Agrawai D.V. (2025) Exploring the Link Between Economic Value Added, Leverage, and Capital Structure Decisions: A Multi-Stage Analysis of Indian Corporates. *Advances in Consumer Research*. Vol. 2 (4). P. 3816–3835. Available at: <https://acr-journal.com/article/exploring-the-link-between-economic-value-added-leverage-and-capital-structure-decisions-a-multi-stage-analysis-of-indian-corporates-1478/> (Accessed March 12, 2026).
8. Wang Z., Zhu W. (2024). ESG Performance, Financing Constraints and Firm Capital Efficiency. *Open Journal of Business and Management*, Vol. 12. P. 3676–3691. DOI: <https://doi.org/10.4236/ojbm.2024.1251837.MSCI> (Accessed March 12, 2026).
9. Ananieva O., Hofman M. (2022). The peculiarities of the research tools in the analysis of enterprise economics in a state of uncertainty. The economics of uncertainty: content, evaluation, and regulation: collective monograph. Tallinn: *Scientific Center of Innovative Researches OU*, P. 129–145. DOI: <https://doi.org/10.36690/EUCER-129-145>. (Accessed March 14, 2026).
10. Bhatia P., Kumar R., Dubey A. (2024). Economic value added and working capital efficiency linkages: An Indian context. *Asian Review of Accounting*, Vol. 32 (1), P. 87–105. DOI: <https://doi.org/10.1108/ARA-11-2022-0250>. (Accessed March 14, 2026).
11. Subedi M., Farazmand A. (2020). Economic value added (EVA) for performance evaluation of public organizations. *Public Organization Review*. Vol. 20 (4), P. 613–630. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11115-020-00493-2> (Accessed March 11, 2026).
12. Gupta V. K., Sikarwar E. (2016). Value creation of EVA and traditional accounting measures: Indian evidence. *International Journal of Productivity and Performance Management*. Vol. 65 (4). P. 436–459. DOI: <https://doi.org/10.1108/IJPPM-01-2014-0008> (Accessed March 14, 2026).
13. Tripathi M., Ghalke A., Kashiramka, S. (2024). Exploring value relevance of EVA over different stages of the business lifecycle. *International Journal of Organizational Analysis*. Advance online publication. DOI: <https://doi.org/10.1108/IJOA-06-2024-4596> (Accessed March 14, 2026).
14. Tripathi M., Kashiramka S., Jain P. K. (2022). Has EVA evolved to outperform conventional earnings measures in determining firm value? *Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics*. Vol. 29 (2). P. 487–501. <https://doi.org/10.1080/16081625.2019.1584760> (Accessed March 16, 2026).
15. Frank M. Z., Goyal V. K. (2009). Capital structure decisions: Which factors are reliably important? *Financial Management*. Vol. 38 (1), P. 1–37. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1755-053X.2009.01026.x> (Accessed March 16, 2026).

УДК 330.142

JEL F65

Стефанів Ігор Федорович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу, Західноукраїнський національний університет. **Напрямки удосконалення політики управління капіталом підприємств.**

В статті аналізується проблема ефективності управління капіталом підприємств, означаються основні підходи до оцінки системи управління факторами виробництва. Значна увага приділяється проблемам формування оптимальної структури активів, оцінці оборотності фінансових та матеріальних ресурсів, пошуку можливостей забезпечення стійкого економічного росту суб'єктів господарювання, шляхам досягнення фінансової стійкості, платоспроможності та оптимального рівня ліквідності капіталу. Означені особливості

процесів формування активів компаній за умов невизначеності, методи забезпечення стабільності економічних процесів на мікрорівні. Окреслені основні фактори, що стримують розвиток суб'єктів господарювання. Обґрунтовано потребу використання інформаційних технологій для забезпечення оптимальних форм планування, аналізу та контролю за господарськими операціями.

Ключові слова: капітал, ефективність, фінансові та матеріальні ресурси, методи управління факторами виробництва, прибуток.

UDC 330.142

JEL F65

Ihor Stefaniv, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor at the Department of Financial Technologies and Banking Business, Western Ukrainian National University. **Directions for improving the capital management policy of enterprises.**

The current state of development of the economic system, complex operating conditions determine the need to find methods for optimizing capital management to increase the overall efficiency of activities, minimize costs and develop economic interaction between business entities. Today, enterprises are forced to change the forms of their own activities, adapting to significant risks, seek methods for optimizing their own activities, ensuring the stability of production processes, trying to maintain an acceptable level of profitability. Working in difficult conditions, companies try to maintain solvency and financial stability. The article analyzes the problem of the efficiency of capital management of enterprises, identifies the main approaches to assessing the effectiveness of the production factor management system. Considerable attention is paid to the problems of forming an optimal and functional capital structure, assessing the turnover of financial and material resources, finding opportunities to ensure sustainable economic growth of business entities, ways to achieve financial stability, solvency, and the optimal level of asset liquidity. The features of the processes of capital formation of companies under conditions of uncertainty, methods for ensuring the stability of economic processes are identified. The main factors that hinder the development of business entities are outlined. The need to use information technologies to ensure optimal forms of planning, analysis and control over business operations is substantiated. It is noted that there is a need to improve the forms of interaction of economic entities to ensure the optimal level of financial protection, and to intensify economic cooperation. The factors that influence the efficiency of resource management processes, their formation, optimization of the asset structure, their profitability, forms of turnover, and directions for stabilizing companies' cash flows in order to increase profits are outlined. One of the main factors in optimizing the capital management system is the use of modern information technologies in planning, analysis and forecasting. Considerable attention is paid to the processes of ensuring the sustainability of economic development.

Keywords: capital, efficiency, financial and material resources, methods of managing production factors, profit.